



Rīgā, 2021. gada 11. oktobrī

Kultūras ministram Naurim Puntulim
Valsts kancelejas direktoram Jānim Citskovskim
Ministru prezidentam Krišjānim Kariņam

Atklāta vēstule par ārkārtējās situācijas ietekmi uz Rīgas Starptautisko kino festivālu un plašākām kultūras norisēm

Biedrības "Rīgas Starptautiskais kino festivāls" (turpmāk RIGA IFF) organizētais kino notikums, kas sevi astoņu gadu laikā ir pierādījis kā būtisku reģiona kultūras dzīves spēlētāju, ir saskāries ar tādu pašu izaicinājumu kā virkne citu Latvijas kultūras organizāciju: tiek izsludināta ārkārtas situācija ar tūlītēju stāšanos spēkā, kas ne vien ietekmē plānotās norises, bet arī tiešā veidā apdraud to organizētāju pastāvēšanu. Šī gada 11 dienu RIGA IFF norise, kas jau sākotnēji tika gatavota "zaļajā režīmā", tika veidota ar cerību atgūties no pagājušajā gadā piedzīvotās krīzes un būtiskiem zaudējumiem, uz kuriem valsts kompensācijas mehānismi nav attiekušies. Gluži pretēji – valsts šogad ir *samazinājusi* Valsts Kultūrkapitāla fonda valstiski nozīmīgu kultūras pasākumu mērķprogrammas finansējumu un šobrīd, bez reālistiskām iespējām pagūt norisi pārplānot, ierobežo festivāla darbību.

RIGA IFF gadījumā uz spēles ir vairāk nekā divpadsmit mēnešu plānošanas darbs, starptautiskas līgumattiecības un finansējums, kā arī festivāla turpmākā pastāvēšana. 8. oktobrī pieņemtie un no 11. oktobra spēkā esošie ierobežojumi garantēti par aptuveni 50% samazinās plānotos festivāla ieņēmumus no biļešu tirdzniecības, apgrūtinot finansiālo saistību izpildi pret vairāk nekā pussimtu kultūras nozarē nodarbinātu personu un pakalpojumu sniedzēju, vietējiem un starptautiskiem filmu izrādīšanas tiesību turētājiem, kā arī izslēdzot iespēju segt 2020. gada zaudējumus.

Epidemioloģisko ierobežojumu ieviešana festivāla norisē 2020. gada rudenī prasīja būtiskus, iepriekš neplānotus izdevumus – aptuveni 15% pret festivāla kopējo budžetu. Šajā laikā festivāls vienlaikus piedzīvoja 50% kritumu biļešu ieņēmumos attiecībā pret 2019. gadu, kas tieši saistāms ar tābrīža epidemioloģisko prasību izpildi. Šogad Valsts Kultūrkapitāla fonda valstiski nozīmīgu kultūras pasākumu mērķprogrammas finansējums tika būtiski samazināts – tostarp par 17% samazināts piešķirums RIGA IFF. Turklāt, šajā

pašā krīzes laikā, Latvijā pieņemtas kultūras nozari negatīvi ietekmējošas nodokļu izmaiņas.

Jāveic atkāpe, lai atgādinātu, ka kultūras norises nevar izmantot saņemto institucionālo finansējumu uzkrājuma veidošanai, izslēdzot amortizācijas pasākumu iespēju, tātad, sarežģītā situācija nav izveidojusies festivāla nesaimnieciskas darbības vai neveiksmīgas plānošanas rezultātā. Ņemot vērā nozares būtisko ieguldījumu nacionālas un demokrātiskas sabiedrības attīstībā un nodrošinājumā, valstij ir pienākums iesaistīties to kultūras nozares zaudējumu kompensācijā, kas saistīti ar valsts pieņemtajiem ierobežojumiem, līdzīgi kā valsts savās interesēs atbalsta tai nozīmīgas komercsabiedrības.

Lai mazinātu izsludināto ierobežojumu negatīvo ietekmi uz kultūras norisēm, biedrība "Rīgas Starptautiskais kino festivāls" lūdz:

1. Kultūras nozarei noteikt **2 nedēļas ilgu** pārejas periodu no ārkārtējās situācijas izsludināšanas dienas, lai nodrošinātu kvalitatīvu pāreju uz kultūras jomas darbību ārkārtējās situācijas laikā, kā arī iespēju skaidri informēt patērētāju un mazināt zaudējumus.

2. Nekavējoties, diskusijās iesaistot kultūras organizācijas, izstrādāt stratēģiju, kas caur dažādiem Eiropas Savienībā jau izmantotiem mehānismiem¹ **kompensē**:

2.1. katru ierobežojumu dēļ nepārdodamo ieejas biļeti (kompensējot tās pilnā apmērā gan samazinātas ietilpības, gan atceltu norišu gadījumā), kā arī 15% negatīvo ietekmi uz apmeklētāju interesi par kultūras norisēm (samazinot nodokļa likmi biļešu tirdzniecības ieņēmumiem līdz 6%);

2.2 papildu drošības prasību ieviešanas izmaksas, piemēram, papildu darba stundas, aizsarglīdzekļu un dezinfekcijas līdzekļu iegādi;

2.3. šogad samazināto institucionālo finansējumu, izmantojot viegli pieejamas grantu programmas vai citus finansējuma piešķiruma modeļus;

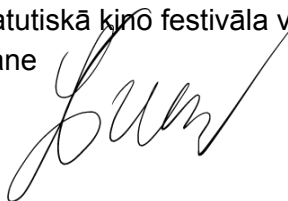
2.4 pagājušā gada kultūras nozarei saistošo ierobežojumu dēļ ciestos zaudējumus.

3. Skaidrot sēdvietu personalizēšanas nepieciešamību norisēs, kurās visi apmeklētāji ir vakcinēti, ievēro noteiktu distanci un lieto sejas maskas labi ventilētās telpās, kā arī pārvērtēt sēdvietu personalizācijas prasības nepieciešamību.

¹ Starptautiskās Kinoteātru apvienības (UNIC) jaunākais pētījums par Covid-19 pandēmijas ietekmi uz Eiropas kino industriju, 01.10.2021, https://www.unic-cinemas.org/fileadmin/user_upload/Publications/2021/Internal_-_UNIC_research_-_Coronavirus_impact_on_the_cinema_industry_v199_01102021_1_.pdf

Pašreizējais regulējums un tā ieviešanas steiga ir radījusi situāciju, kurā ir apdraudēta valsts un reģiona mēroga nozīmes kultūras pasākuma norise un, potenciāli, nākotne. Rīgas Starptautiskais kino festivāls jau astoņus gadus ir rūpējies par šī mākslas veida pārstāvētību Latvijā – mēs vēlamies turpināt to darīt, taču tam mums, tāpat kā daudzām citām kultūras organizācijām, ir nepieciešama likumdevēju atsaucība un iedziļināšanās nozares specifiskā. Festivāls jau pašlaik ir gatavs norisei epidemioloģiski drošos apstākļos. Lūdzam dot mums un citām kultūras organizācijām laiku sagatavoties, lai pēc ārkārtas stāvokļa beigām kultūras nozare neatrastos bankrota priekšā.

RIGA IFF komandas vārdā
Rīgas Starptautiskā kino festivāla vadītāja
Liene Treimane



Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.